

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
PRENUMERATA METAMS:
Amerikoje, Kanadoje, Pietų Amerikoje, Europoje...\$4.00
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Represents over 75,000 Lithuanians in
New England and about 1,000,000
in the United States
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 25

"Keleivis" Telefonas:
SO 8-3071

SOUTH BOSTON, MASS., BIRŽELIO (JUNE) 24, 1953
Entered as Second Class Matter February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879

Atskiro Numerio
Kaina 10 Centų

48 METAI

Rusų Tankai Trempia Vokiečių Darbininkų Sukilimą

BERLYNO GATVĖSE LIEJASI SUKILUSIŲ DARBO ŽMONIŲ KRAUJAS

Amerika, Anglija ir Prancūzija Protestuoja Prieš Komunistų Terorą

Pereitą savaitę Rytų Berlyne prasidėjo darbininkų sukilimas, kuris tuojau pasiekė ir kitus pramonės miestus. Prasidėjo demonstracijos ir žmonių šaudymas Magdeburge, Chemnitzėje, Saafelde, Leipzige, Halėje, Gerėje ir kitur. Magdeburge 22 demonstrantai buvo nušauti. Į Berlyną sušaukta keli šimtai tankų ir tukstancijai rusų kareivių, nes komunistų Volkspolizei (liaudies policija) negalėjo minčių suvaldyti. Rusų kariuomenei miestą užėmus, buvo apskelbtas karo statusas, prasidėjo žmonių suėmimai ir žudymai.

Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos zonų viršininkai Vakarų Berlyne iškėlė rusams protestą dėl šio kruvino teroro.

Ši pirmadienį, rašant mums šios žodžius, radijas skelbė, kad sumišimai ejo penktas dienas ir ne tikai neatslugo, bet dar padidėjo. Saksonijoje uranumo kasyklose metė darbą 100,000 mainerių. Tų kasyklų centre, Nachterstedte, įvyko smarkus streikerių susirėmimas su rusų kareiviais. Sakoma, kad 25 darbininkai buvo užmušti ir 300 sužeisti.

Vėliausios žinios sako, kad sukilimams malšinti komunistai išrikiavo 30 raudonųjų divizijų, kurias jie laikė Rytų Vokietijoje. Vieną tik Berlyną esą sušaukta 150,000 rusų kareivių su tankais.

Maskva aiškina, kad tai esąs "amerikietišku chuliganų" darbas. Riauses sukurstę Amerikos ir kitų alijantų "šnipai". Bet alijantai šitą kaltinimą atremė.

Visa tai prasidėjo birželio 16 dieną, kuomet 20,000 darbininkų, kurie tiesė "Stalino Alėją" komunistų parodoms, metė darbą ir įtaisė demonstraciją. Demonstrantai pareiškė, kad jeigu valdžia tuojau nepalengvins jų gyvenimo ir darbo sąlygų, tai Rytų Berlyne bus apskelbtas visuotinis streikas. Ypač jie protestavo dėl užkrovimo jiems 10% daugiau darbo be jokio atlyginimo.

Valdžia prižadėjo tuos reikalavimus išpildyti, tačiau demonstrantai nesiškirė. Tuojau prie jų prisidėjo fabriky darbininkai ir minia išaugo į 100,000 žmonių. Tada jau "liaudies policija" paleido darban buozes, pradėjo demonstrantus mušti. Bet minia buvo tiek įniršusi, kad policiją nugalėjo ir vieną ko-

munistą viršininką nulinėavo. Kai policija pasirodė bejėgė, buvo pašaukta rusų kariuomenė su tankais ir kulkosvaidžiais.

Yra spėjama, kad šitą sukilimą suruošė provokacijos tikslais pačių komunistų žvalgyba. Žinodama, kad darbininkuose yra daug nepasitenkinimo, ji surengė darbininkų demonstraciją, kad opozicijos vadai išeitų aikštę. Tuo būdu ji manė juos surankioti. Ji nesitikėjo, kad ta demonstracija išaugtų į masinį darbininkų sukilimą prieš komunistų režimą.

Maskvai šitas reiškinys buvo skaudus moralis smūgis.

PASIBAIGĘ ILGA BYLA

Honolulu mieste, Havajuose, pereitą savaitę pasibaigė septynių komunistų byla, kuri tęsėsi 7 mėnesius ir 15 dienų. Kaltinamų suole sėdėjo septyni laivakrovių unijos lyderiai, kaltinami ruošę samokslą prieš Jungtinių Valstijų valdžią. Bylos metu buvo įrodyta, kad visi jie yra komunistai ir prisiekusieji teisėjai atrado visus juos kaltais.

Užsistodami už nuteistuosius savo lyderius, Havajų uostų darbininkai pasiskelbė protesto streiką ir suparaliziavo visą prekybą uostuose. Dėl uostų darbininkų streiko sustojo ir cukraus plantacijose darbai.

ITALAI SVEIKINA VOKIEČIUS

Italijos nekomunistų darbininkų unijos nusiuotė broliškų sveikinimų Rytų Berlyno darbininkams, kurie sukilo prieš komunistų diktatūrą.

OTTO NUSCHKE

Otto Nuschke (išark: Nusškė) yra krikščionių demokratų partijos žmogus ir ejo premjero padėjėjo pareigas Rytų Vokietijoje. Kilus tenai riaušėms, jis pereitą savaitę pabėgo į Vakarų Berlyną pas alijantus.

SUŽEISTŲJŲ PROTESTAS PRIEŠ PALIAUBAS

Šimtai Pietų Korėjos sužeistųjų ir invalidų susėdė ant žemės ties Tautos Seimo rūmais Pusanė protestuoja prieš karo paliaubas, kuriomis daromos komunistams nuolaidos.

\$18,000,000,000

Senatvės Pensijoms

Į senatvės pensijų (social security) fondą dabar darbininkai moka po 1½ cento nuo kiekvieno algos dospaudai, kad Kremlius liai viešpatavo per 148 metus. Paskutinis jų buvo Fuadas Antrasis, 17 metų amžiaus vaikas, kuris dabar randasi Italijoje.

PUOLA KOMUNISTUS VAKARŲ BERLYNE

Pasipiktinę kruvinu komunistų teroru Rytų Berlyne, keli tukstancijai darbininkų puolė ardyt komunistų centrus Vakarų Berlyne. Kelios salės buvo padegtos, baldai sulaužyti ir popieriai išversti per langus į gatves.

Darbininkų streikui Rytų Berlyne užgniauzti komunistai sutraukė 150,000 kareivių ir 270 tankų.

GINČAS DEL EVERESTO GARBES

Tarp Indijos ir Nepalo patriotų kilo karštas tautinis ginčas dėl klausimo, kam priklauso garbė už Everestą kalno nugalėjimą. Gincijamasi, kurio krašto pilietis yra Tensing Nor-kay, kuris vedė į tą kalną anglų ekspediciją. Kadan-gi buvo du vadai, Tensing ir Hilary, tai ir tarp jų dabar eina ginčas, kuris jų pirmutinis pastatė savo koją ant Everestą viršūnės.

KREMLIAUS BĖDOS LIETUVOJ

"Amerikos Balsas" užre-kordavo Maskvos radijo pranešimą Sovietų Rusijos diktatūrai, kad Kremlius liai viešpatavo per 148 metus. Paskutinis jų buvo Fuadas Antrasis, 17 metų amžiaus vaikas, kuris dabar randasi Italijoje.

Respubliką apskelbė revoliucinė armijos taryba "liaudies vardu." Ji sakosi nutarusi "nusikratyti tos dinastijos, kurios visa istorija yra ilga išdavysčių eilė."

Respublikos prezidentu apskelbtas generolas Mohamed Naguib, kuris kartu bus ir ministeris pirmininkas.

DARBININKŲ AREŠTAI VENGRIJOJ

Prasidėjo darbininkų bruzdėjimas prieš komunistų diktatūrą ir Vengrijoje. Pereitą savaitę Budapešto plieno įmonė sustreikavo 12,000 darbininkų ir pirmušė keliolika komunistų bosų. Apie 600 darbininkų po to buvo areštuota.

ANGLIJA BANDYS ATOMINĘ BOMBĄ

Iš Londono praneša, kad Anglija ruošiasi bandyti didžiausią atominę bombą, kokia tik iki šiol pasauliui buvo žinoma. Vieną atominę bombą anglai jau išsprogdino Monte Bello salose, netoli nuo Australijos. Ši syki bandymas bus įdaromas Woomeros dykumoj, taipgi Australijoje.

Egipte Panaikinta Monarchija

Pereitą savaitę Egipte buvo panaikinta Ali Mohamed dinastija, kurios karatamžiaus vaikas, kuris dabar randasi Italijoje.

Respubliką apskelbė revoliucinė armijos taryba "liaudies vardu." Ji sakosi nutarusi "nusikratyti tos dinastijos, kurios visa istorija yra ilga išdavysčių eilė."

Respublikos prezidentu apskelbtas generolas Mohamed Naguib, kuris kartu bus ir ministeris pirmininkas.

ATIDARĖ KELIĄ RUSŲ LAIVAMS

Jugoslavija atidarė Dunojaus upę Rusijos karo laivams, kurie per 5 metus buvo "užkorkuoti" Vienoje. Dunojaus upė teka per Jugoslaviją į Juodąją Jūrą. Kai politiniai santykiai tarp Rusijos ir Jugoslavijos sugėdo, Jugoslavija Rusijos laivų neleido per savo teritoriją. Dabar tie santykiai vėl pagerėjo. To jau senai buvo galima tikėtis, nes juk Jugoslavijos komunistai tokio pat plauko, kaip ir Rusijos.

PER SAVAITĘ SUNAIKINTA 19 ORLAIVIŲ

Iš Korėjos fronto atėjo labai prastų žinių. Per vieną savaitę tenai buvo sunaikinta 19 Amerikos orlaivių. Nei vienas jų nebuvo oro kovose; visi buvo numesti iš apačios, nuo žemės. Pasirodo, kad priešas turi labai gerą priešlėktuvinę artileriją. Per antrąjį pasaulinį karą tokia artilerija buvo pagarsėję vokiečiai.

Korėjos Prez. Rhee Apvertė Paliaubų Vežimą

PALEIDO 27,000 KARO BELAISVIŲ. IR KETINA ATSIMESTI NUO JUNGTINIŲ TAUTŲ

Komunistai Reikalauja, kad Paleistus Belaisvius Ameriką Surankiotų, ir Jie Nutraukia Derybas

APSKELBĖ LAIVŲ STREIKĄ

CIO laivininkų unijos taryba nutarė pradėti streiką, nes pasibaigė darbo sutartis, o naujas kontraktas tarp unijos ir laivų savininkų nėra padarytas. "Nėra kontraktas — nėra darbo," sako unija. Streikas plinta laipsniškai, nes daug laivų yra juroj; bet kaip tik jie pasiekia uostą, unija tuojau darbininkus ištraukia. Streikas apimsis iš viso 750 laivų ir 40,000 darbininkų.

ZIAURIOS REPRESIJOS ČEKOSLOVAKIJOJ

Čekoslovakijoje neseniai buvo sukilę darbininkai prieš komunistų valdžią, kuri nuvertino pinigų ir įvedė nemokamą viršlaikio darbą. Dabar prasidėjo darbininkų areštai ir žiaurus persekiojimas dėl buvusio streiko. Komunistų partijos organas "Rude Pravo" paskelbė, kad partijos nariai, kurie iki šiol neiskeitė senosios valiutos į naująją amerikiečiai gali juos surankioti?

INDONEZIJOS SIAUCIA TERORISTAI

Ateina žinių, kad Indonezijoje siaučia nesuvaldomos ginkluotų teroristų gaujos apiplėšė ir sudegino 60 miestelių, užmušdami 60 žmonių. Apie 3,500 gyventojų liko be pastogės.

Perversmas Colombijoje

Colombijos respublikoje, Pietų Amerikoje, militaristai nuvertė prezidento Gomezą valdžią. Perversmas įvyko be kraujo.

OTTO GROTEWOHL

Rytų Vokietijos komunistų premjeras Otto Grotewohl, prieš kurio valdžią buvo kilusios kruvinos riaušės. Minia rėkė: "Šalin Grotewohlą!"

Kelios dienos atgal atrodė, kad karo paliaubos Korėjoje tuoj bus pasirašytos ir mušiai sulaikyti. Sunkiausias paliaubų klausimas, būtent ką daryti su karo belaisviais, kurie nenori grįžti pas komunistus, buvo jau išspręstas. Ties belaisviai turėjo but palikti Pietų Korėjoje, tarptautinės komisijos priežiūroje, o komunistų agentai per 3 mėnesius būtų juos kalbinę grįžti namo. Viskas, ko reikėjo, tai tik padėti parašus po sutartimi. Bet štai, Pietų Korėjos prezidentas Sygman Rhee ima ir paleidžia tuos kalinius.

Amerikos karo vadas Korėjoje, gen. Clark, kelia prieš tai protestą, o Rhee atsako: prašau perduoti man ir tuos belaisvius, kurie randasi tamstos globoje, nes visi turi but paleisti.

Prasideda skandalas. Komunistai reikalauja, kad Amerikos generolas lieptų paleistuosius belaisvius surankioti ir pristatyti tarptautinei komisijai, taip kaip buvo susitarta. Bet kaip amerikiečiai gali juos surankioti?

Amerikos karo vadas šturmuoja prezidentą Rhee, kad jis sulaužęs sutartį. Karo pradžioje jis, Rhee, sutikęs paversti visą savo armiją, laivyną ir aviaciją Jungtinių Tautų vadovybei, o dabar paleido karo belaisvius be tos vadovybės ži-gaujos apiplėšė ir sudegino 60 miestelių, užmušdami 60 žmonių. Apie 3,500 gyventojų liko be pastogės.

Ir atrodo, kad Pietų Korėja nuo Jungtinių Tautų visai atsimes. Ji gal tės karą prieš komunistus viena pati. Ką tada daryti Amerikai?

Amerikos spauda rodo nemažą simpatijų prezidentui Rhee. Jis gina savo šalį. Jis reikalauja, kad Korėja būtų suvienyta. Ar galima jį dėl to kaltinti? Ne! Bet ar dėlto, kad jis nori Korėją sujungti, Amerika turi tėti karą toliau? Nors oficialiai to nesakoma, bet aktualiai tas karas jau pralaimėtas. Taigi, kuo greičiau Amerika iš jo išitrauks, tuo jai geriau. Todėl Rhee savo elgesiu pastatė Ameriką į keblią padėtį.

Indo-Kinijoje komunistai padegė didelius prancūzų kuro sandėlius ir ugnis juos sunaikino.

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, KAS
TAS DUONOS NEPRADO

Kas Naujo Brooklyne

Iš LDD 7 Kp. Susirinkimo

Birželio 14 d. buvo LDD 7 kuopos susirinkimas Lietuvių Atletų Klubo name. Susirinkime dalyvavo gana gražus būrelis narių. Iš valdybos pranešimų paaiškėjo, kad per šį pusmetį gauta 13 naujų narių. Fin. sekr. drg. F. Spudis savo pranešime pažymėjo, kad gerame stovyje yra 37 nariai. Valdybos pranešimai priimti.

Iš LDD suvažiavimo delegacijos raportą J. Buivydas. Jis pažymėjo, kad suvažiavimas turėjo tris sesijas. Delegatų buvo virš 30. Lietuvos klausimu pranešimą padarė prof. J. Kaminskas. Kipras Bielinis suvažiavime referavo apie mūsų socialdemokratinę spaudą. J. V. Stilonas apie LDD organizaciją patiekė platų raštišką pranešimą. N. Jonuška portą apie organizacijos nuosekliai raštu davė raštą. Visi pranešimai ir referatai pavesti rezoliucijų komisijai sutvarkyti ir priimti prie „Darbo“ išleisti.

Žymėtina, kad suvažiavimui suplaukė aukų nuo broliškų organizacijų ir pavienių asmenų virš 500 dolerių.

Kaip buvo manyta organizacijos vardą pakeisti, tai jis pasiliko toks koks buvo: Lietuvių Darbininkų Draugija (LDD). Pranešimas priimtas vienbalsiai.

LDD suvažiavimui rengti komisija pranešė, kad visi komisijos nariai, o ypatinai moterys, dirbo kartu su vyrais, nes tokį pareigumą reikėjo suruošti ant greitųjų ir jis tapo suruoštas. LDD 7 kuopos pirm. drg. B. Spudienė, pasitarus su drg. P. Kriaučiuku, LDD 7 kp. sekr., užsakė fotografą p. Shulaitį ir jis nufotografavo visus suvažiavimo dalyvius ir LDD Centro Komiteto narius. Paveikslai išėjo gana puikiai. LDD 7 kuopa nutarė, kad suvažiavimo ir LDD CK paveikslai būtų įtalpinti į „Darbą“.

Nutarta vasaros metu pertraukti LDD 7 kuopos susirinkimus. Laikė atostogų, jei kas naujo iškiltų, pavesa kuopos valdybai galia veikti; jeigu reikėtų, ir specialų narių susirinkimą sušaukti.

Užbaigus susirinkimą, nuėta pas Billį, Lietuvių Atletų Klubo menadžerį. Atsiminta, kad iš vakaro buvo šv. Antano diena. Tuojau pasveikintas drg. Antanas Swingle. Musų moterys uždainavo „Ilgiausių metų Antanui.“ Nespėjus Antanui atiduoti sveikinimus, kaip atsirado p. Daunora ir Ursulė Ballas, kurie jau išsiėmę „laisnį“ ir birželio 27 d. bus judvieju sutuoktuvės. Praleistas pusvalandis kitas prie užkandžių ir vaisių.

Roy S. Bredes Užbaigė Universitetą

Birželio 11 d. levos ir Stepono Bredes sunus, 21 metų amžiaus Roy S. Bredes, iškilmingai baigė Long Island Universitetą su A.B. laipsniu. Jo tėvas, S. Bredes (Briedis), yra advokatas ir nenuilstantis lietuvių nuosekliai raštu davė raštą. Kadangi yra saugoma, kad obuolys netoli stovi. Vieni pranešimai ir referatai pavesti rezoliucijų komisijai sutvarkyti ir priimti prie „Darbo“ išleisti.

J. Brooklynietis.

MIAMI, FLORIDA

Serga Dainininkė Dambrauskaitė

Birželio 9 d. buvo sušauktas Miami lietuvių klubo susirinkimas valdybai rinkti. Nors nariai buvo kviečiami atvirukais, bet susirinko tik 40 narių. Bordininkais išrinkti 7: Naujokaitis, adv. Dirsė, Mickus, Žiugžda, Noreika, Rozanskis ir Ratkus.

Šitame susirinkime klubas įsirašė viena nauja narė, o du seni nariai pasitraukė. Sakosi, įsiseidė, kad diskusijose negalėjo gauti balso. Tur but pirminkas nepastebėjo jų pakeltų rankų.

Nors klubo salė dar neužbaigta, bet nutarta kas sekmadienį rengti piknikus ir įžangos neimti. Pirmą buvo imama 25 centai. P-lė Navickaitė pranešė, kad 15 birželio bus pavergtųjų tautų mitingas; kvietė ir musų klubą prie to prisidėti.

Birželio 5 d. p. A. D. Kaulakis pakvietė mane nuvažiuoti pas p. Steponavičių ir pakviesti jį daly-

VAIZDELIS IŠ WORCESTERIO

Panašių vaizdų Worcesterį šiandien labai daug. Į kelias minutes viesulas pereitą savaitę sugriovė arba apgriovė 8,000 namų.

vauti. Atsakė, kad neturįs laiko, nes turįs bažnyčią ir, kaip vargonininkas, turįs tenai dirbti, kad užsidirbtų pragyvenimui. Paklausė, ar galim pasimatyti su p-le Dambrauskaite, kuri gyvena jo namuose. Atsakė, kad ji serga; sugrįžusi į Miami gegužės pradžioje ir apsigusi; be to, lietuviams ji nedainuosianti, nes lietuvių jį šmeižia.

Aš nežinau, kas ir kodėl galėtų p-le Dambrauskaitę šmeižti. Mes, vietiniai Miamaus lietuviai, visada ją gerbėm ir kada tik apie ją rašėm ir laikraščius, visada ko gražiausia ją paminėdavom ir džiaugdavomės jos pasirodymais. Gali but, kad ji kas nors užgavo prie choro, nes tarp choristų dažnai budavo trinitos. Pagaliau, choras buvo jau ir apmirus, bet dabar, kai iš jo pasitraukė p. Steponavičius, choras išsirikto naują vadą ir, rodos, dalykai pagerėjo. Choro pirminku ir mokytoju yra p. A. K. Valukas.

C. K. Brazas,
Klubo Korespondentas.

DETROIT, MICH.

Kalbės Adv. Kalinauskas

Birželio 28 d. įvyksta Detroito SLA 352 kuopos piknikas Birutės Darže, kur yra pakviestas kalbėti SLA prezidentas adv. Kalinauskas iš Bostono. Jisai sutiko atvykti pas mus 1,000 mylių ir pasakyti mums prakalbą. Be to, organizatoriams ir nariams bus progą pasitarti su juo asmeniškai reikalais. Tikimės nemaža svečių ir iš kitų Michigano vietovių.

Seštadienio vakarą, 27 birželio, adv. Kalinauskas pasakys kalbą per lietuvišką radijo valandą, o vėliau bus viešas svečio pasitarimas su musų SLA veikėjais ir nariais.

B. Koblaitienė.

UŽDARYS SEPTYNIAS
ARMIJOS STOVYKLAS

Karo Departamentas praneša, kad netrukus bus uždarytos 7 stovyklos. Tas sutauptysiąs kraštui pirmąsiais metais \$11,750,000, o kitais metais net \$30,000,000.

Iš Kanados
Kolchozų Gyvenimo

Daug esam skaitę ir girdę apie „kolchozus“ už geležines uždangas. Bet ir laisvam pasauly pasitaiko kai kur žmonių susibūrusių „kolchozų“ gyvenimą.

Štai Kanadoj, Albertos provincijoje, į rytus nuo Calgary miesto, randasi du stambūs „kolchozai“, kuriuose gyvena kokios tai „menonitų“ sektos, vokiečių kilmės žmonės. Mes juos vadinam „duchaborais“, bet tikrenybė tai nėra duchaborai, tik savo aprangą labai panašūs į duchaborus. Vyrai visai nešukuoti, tik savo apšukuoti barzdų ir dėvi savo daro juodus rubus. Moterys nešioja labai plačius ir ilgus andarokus ir kitus juodus rubus, taip kaip nešiodavo apie 200 metų atgal. Kai kam gal bus sunku tuo tikėti, bet tikrenybė taip yra.

Minėtuose dviejuose kolchozuose gyvena po šimtą 10 šeimų. Turi naujausio išdirbimo ūkio mašinerijas, sunkvežimius, traktorius ir taip toliau. Pastatai gyvenimui moderniški. Kožna šeima turi sau atskirą gyvenimui namą. Tokių namų eina visa eilė ir išrodo kaip koks nedidelis miestelis.

Verčiasi tie žmonės daugumoje augindami kviečius, laiko didesles kaime nes raguočių ir kitų gyvulių bei paukščių. Iš didios pusės jie yra paliekami ramybė; nereikalauja iš jų jokių pyliavų, nedaro nei palengvinimų, nei apskundimų. Užsimoka valdžiai reikiamus mokesčius, taip kaip ir pavieniai ūkininkai, ir viskas. Patys gyvena ir patys tvarkosi. Iš savo tarpo išsirenka tam tikrą komitetą, kuris ir veda visus kolchozo reikalus.

Sulaukę rudens ir žiemos, į miestelius atvažiuoja savo sunkvežimiais barzdoti vyrai, kur yra tirščiau apsigyvenę anglikasai, ir siulo pardavimui savo ūkio prekes, kaip bulves, kiaušinius, daržoves, paukščius ir kitus produktus. Ir, žinoma, parduoda. Visi juos vadina „duchaborais“, bet tikrenybė jie menonitai.

Kokia savaitė atgal man

teko važiuoti vieškeliais pro tuos kolchozus. Kolchozai prie pat vieškelio ir labai gražiai išrodo. Pastatai gražiai numalevoti, pro šalį teka nedidelis upelis, o apie tą upelį ganosi didelės kaimenės raguočių. Bent kiek toliau už ganyklos dideli plotai žaliuoja apseiti javais. Tai vis kolchozo nuosavybė.

Už kokių 6 ar 8 mylių, pagal tą patį vieškelį, randasi kitas kolchozas, ir taip pat gražiai išrodo.

Tai tiek tuom kart apie kolchozų gyvenimą Albertos provincijoje, Kanadoj.

A. Vaisnis.

Rosenbergų Drama
Pasibaigė

Komunistai buvo inscenuzavę prieš pasaulio akis didelę Rosenbergų dramą. Pasigailėjimo, pasigailėjimo, jie šaukė. Net vienas teisėjas suminkštėjo toj sielvartų atmosferoj ir pasikutinę dieną liepė mirties bausmę Rosenbergams suleisti. Bet paskubom susirinko Vyriausios Tribunos ir teisėjo Douglaso įsakymą panaikino. Rosenbergai už išdavystę užmoko savo galvomis.

Ką dabar pasakys Maskva, kuriai Rosenbergai išdavė atominės bombos paslaptį?

Maskva nepaiso. Rosenbergai atliko paskirtą jiems nedorą darbą ir daugiau jie nereikalingi. Maskvos pakalikai to nesupranta, todėl jie nėsėsi iš kailio, kad išgelbėtų Rosenbergus nuo elektros kėdės.

Senato republikonų vadai rimtai susirgo ir turėjo pastatyti savo vieton senatorių Knowlandą iš Californijos. Taftas vaikščioja pasiremdamas „kriukiais“.

PRAŠOM NEVĖLUOTI
SU SKELBIMAIS

„Keleivius“ prisiūčiama skelbimų apie piknikus ir kitokias pramogas paskutinę dieną, būtent pirmadienį, kuomet laikraštis eina jau spaudon, todėl tokių pranešimų mes negalim įdėti.

Prašome visus pranešimus siųsti iš anksto, taip kad jie galėtų mus pasiekti ne vėliau kaip penktadienio rytas prieš sekantį laidą.

Administracija.

Philadelphia Pasiuntė 500 Telegramų
Kongreso Atstovams

Mūsų Pareiga Yra Kovoti ir Laimėti, Pasakė Kipras Bielinis

Birželio 14 d. Lietuvių Tautų išspėstas. Išlikti gyvais tino Pasaulinio Klubu salėje ir kovoti—aš linkiu visiems; įvyko įspūdingas birželio įvykis kovos gretas šaukui stoti ir kiti Lietuvoje minėjimas, į kurį LE Philadelphijos apylinkėse dalybos kviečiamas atsilankė ir negalėjo atėti į šį minėjimą žinomas politikas, didelis tautos sunus, visuomenės veikėjas, Europos Laisvės Komiteto narys, Kipras Bielinis.

Liudnį minėjimą atidarė bendruomenės pirmininkas J. Stedas, kuris pasakydamas atidarydamą kalbą pakvietė tarti žodį vice-pirm. Balį Raugą. Po jo kalbėjo Kipras Bielinis.

„Jau trylika metų, kaip lietuvių tautos kelias—Kalvarijos kelias.“ Tokiais jautriais žodžiais prabilo gerbiamas svečias. Apžvelgęs mūsų tautos kovas dėl laisvės nuo pat pirmojo pasaulinio karo Kipras Bielinis priminė: „Demokratijos mintis ir laisvė negimė eity sostoje ir dvaruose, bet vargo lausose. Nepriklausoma Lietuva buvo mūsų demokratų ir pasaulio demokratijos laimėjimas. Bolševikai nuo pat savo įsigalėjimo siekė pavergti kitus kraštus ir kitas tautas. Iš vienos pusės buvo jų mėsos, už tautom apsispręsti, iš kitos pusės buvo reikalaujama pasilikti rusų globoje. Visos jų taikos ir nepuolimo sutartys pasirašytos su nepriklausoma Lietuva buvo klasta ir apgaule pagrįstos.“

Kipras Bielinis vykusiai peržvelgė nepriklausomos Lietuvos laikotarpį iki antrojo pasaulinio karo pradžios. „Komunistų niekšybėms, įvedant ginkluotąsias pajėgas į Lietuvą, aš nerandu tinkamo žodžio apibūdinti, nes ir gengsterio pavadinimas tam yra peršvelnus“, pasakė jis. Čia jis sustojo ties didžiausiu ir nieksingiausiu komunistų melu, kad lietuvių tauta savo noru įsijungė į Sovietų Sąjungą. Birželio tragiškąjį įvykią ką kita pasauliui pasako. Virš 40,000 nekaltųjų lietuvių išvežimas, atskiriant vaikus nuo tėvų, žmonas nuo vyrų, sugrąžinant juos į gyvuliams vežti vartojamus vagonus, ir išstremiant juos į Sibirą—tai baisiausias dvidešimto amžiaus nusikaltimas padarytas komunistų prieš žmoniškumą. Sovietų Sąjungos vyriausybė tai padarė norėdama išnaikinti lietuvių tautą. Ji sumobilizavo tam baisiajam planui įvykdyti milžinišką armiją kariuomenės, policijos, enkavedistų ir šnipų, ir begales ešalonų traukinių.

„Dabar visų mūsų pareiga yra kovoti ir laimėti. Jeigu lietuvių tauta pasauly išliks, tai Lietuva bus laisva ir nepriklausoma. Mums reikia išlikti gyvais, ar jūs čia susirinkę grįšite, ar ne. Atkurti nepriklausomą valstybę nėra tas pats, kaip kokią nors draugiją atkurti. Musų uždaviniai čia yra labai dideli, didesni nei mes patys. Tad bukime gyvi, ugdykime savyje tautinės garbės jausmą.“

„Busimiosios laisvosios Lietuvos režimas, jos vidaus santvarka, turės priklausyti tik nuo tautos valios. Nepriklausoma Lietuva tegalės prisikelti tik demokratiškai.“

„Aš tikiu, kada Lietuva prisikels, tai nebus joje šalta nei vienas jos suni ir dukrai. Todėl mes turime siekti, kad socialinis klausimas teisingai joje būtų išspręstas.“

Mening dalį atliko Philadelphiajos Meno Ansamblio, vadovaujamas Leono Kaulinio. K. Ostrauskas paskaitė apie šiuropulingas tremtinių kančias.

BR. DIRMENAS.

IMS ŽEMES
VANDENIUI

Massachusetts valstija davė Water Supply Boardui teisę eiti ir imti žemes, reikalingas vandens rezervuarami įrengti, nepaisant visų fermerių ir miestelių protestų. Rezervuaro įrengimas kainuos apie \$2,250,000 ir galėsias laikyti 1,500,000 galonų vandens, kurį vartos Salemo ir Everley miesteliai.

Nusmuko Kviečių Kaina

Paskutinėmis dienomis Amerikoje labai nukrito kviečių kaina, nes nėra tikimų patalpų naujam kviečių derliui.

PASKUTINIS ŽYGIS

Rosenbergams ginti nuo elektros kėdės komunistai buvo pasamdę didelį advokatų štabą. Čia matosi vienas geriausių Chicago advokatų, kuris ėjo paskutinį sykį į Vyriausią Tribunalą prašyti, kad panaikintų mirties sprendimą. Vistiek Rosenbergai mirė elektros kėdėje.

JUOZAS STALINAS

— arba —

Kaip Kaukazo Razbaininkas Pasidarė
Rusijos Diktatorium

Tokią brošiūrą yra parašęs J. Pilipauskas, kuris patys Staliną nuo jo kuditystės. Čia nušviestas visas Rusijos diktatoriaus gyvenimas: kaip jis rubavojo bankus ir kaip jis žudė savo sėbrus. Ne prasimanymai ar šmeižtai, bet istoriniai faktai, su datų, ievų ir vardų nurodymais.

Paskutiniiais laikais plinta gandai, kad Staliną pradėjo ėsti vėžys. Šiomis dienomis buvo pasklidusi žinia, kad jis jau nebegyvas. Dabar kyla klausimas, kas užima jo vietą, kai giltinė jį nušėd?

Brošiūra didelio formato, gražiai viršeliu, 32 puslapiai grynų faktų, kaina tik 25 cent. Gaunama „Keleivis“ knygyne:

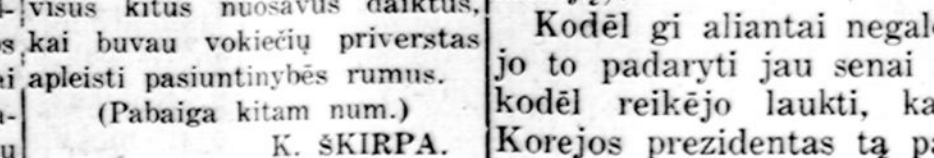
KELEIVIS

636 Broadway, South Boston 27, Mass.

'Keleivio' Knygos

(4) Antra, pasiuntinybės tarnautojai ne tik nepasidalino likusių kasoje pinigų, bet žymiai dalį jiems išmokėtų pagystatymų kompensacinių pinigų, savo laisvu patriotiniu apsisprendimu, sudėjo į fondą, kuris lems politinės veiklos bei Lietuvos nepriklausomybės gynimo reikalus. Viso buvo sudėdėta 18,585 markės. Panašiai pasielgė ir Lietuvos konsulatų tarnautojai, kurie sudėjo 4,926 markes. Taigi viso buvo sudėdėta 23,405 markės. Kiekvienam objektui žmogus, manau, nepaisys jog tai buvo iš sakytų tarnautojų pusės tikrai gražus patriotinis pasielgimas ir kaskada nėra jėgų nepagrįstas įtarimas, kad tas nepasidalino pinigų. Be to, jų sudėdėtoji suma buvo sunaudota tik kokiems keno nors asmenims reikalingam, bet palaikyti mūsų slaptų ryšių su pagrindine organizacija pavergtoje Tėvynėje bei išvystymui Lietuvos laisvą. Aktyvistų Fronto, kuris, kaip žinoma, paruošė ir įvykdė 1941

636 East Broadway, South Boston 27, Mass.

Rosse Products Co., Dept. x
2708 Farwell Ave., Chicago 45, I

-9 tuos klausimus suprasī tiktai īs
il. knygtēs. Parāšē Dr. G-mus.
kaina tik

MOTERŲ SKYRIUS

Šimto Vaikų Motinos Reta Sukaktis

Birželio 27 d. sukanka 80 bet ir daug lėšų. Kažin ar metų Waterbury gyvenančių Venclauskienė būtų galėjusi Stasislavai Venclauskienei. Vietos lietuviai birginti ir išmokslinti, jei ne želio 20 d. tą sukaktį iškil- jos vyras Kazimieras, žymingai paminėjo. Ir tikrai mus advokatas, socialdemo-

Venclauskienė yra to verta. Jaksėvičiūtė-Venclauskiene gimė, augo ir visą savo amžių, be trumpų pertraukų, gyveno ir veikė Šiaulių mieste. Ji jau iš pat jaunų dienų buvo susipratusi lietuvių tautai, nei kiek tas atsitikimas. Turėdama aktorės dovana, tikrai tų lėšų reikia. Žmonija vaidindavo slapta rengiamuose lietuvių vaidiniuose, o garsiam Palangos viešame spektaklyje 1899 metų vasarą ji ne tik vaidino, bet ir vaidybą vadovavo. Vėliau Šiauliuose Varpio Draugijos rengiamų vaidinimų ji buvo viena geriausių vaidintojų, ir dažnai vaidybos vadovė. Ji platino lietuviškas knygas, kada jas rusai draudė; nepriklausomai Lietuvoje daug veikė skautų organizacijai; visą laiką buvo gimnazijos tėvų komiteto veikli narė, ypač daug padėdama suka-

lėdoti skaitlingas lėšas sumokėti už mokslą tų mokinių, kurie patys nepajėgė sumokėti; ilgoką laiką buvo miesto tarybos narė ir bendrai gyvai dalyvavo Šiaulių miesto visuomenės kultūrinėje veikloje. Tačiau ne dėl viso to ji būtų minėtina. Didžiausias jos nuopelnas yra tas, kad ji išaugino ir išmokslino daugiau kaip šimtą našlaičių arba neturtingų tėvų vaikų. Tai tikrai ne juokas. Kokios meilės ir pasiaukojimo reikėjo turėti, kad būtų galima šitokį darbą įveikti? Venclauskienei to netrūko. Ji visą amžių savo šįslą buvo atidavusi svetimiems vaikams (savo turi dvi dukras); ji net pasitraukdama iš Lieuvos pasiėmė paskutinį savo auklėtinį, kartu su juo vargo Vokietijoje, kartu atvyko ir į JAV.

Tokiame buriui išmaitinti ir išmokslinti reikėjo ne tik geležinės kantrybės, didelio rūpesčio ir pasiaukojimo, me gyvena ta, kuri jiems

atstojo jų tikrąsias motinas, kurių jie neteko vaikystėje, arba kurios nepajėgė jų auginti ir mokslinei. J. Vanagas.

Skirtumas Tarp Juodo ir Balto

Prieš 13 metų į Keene miestelį, New Hampshire valstijoje, atsikraustė tulas doktoras Albert C. Johnston ir pradėjo dirbti ligoninėje, kaip radiologas (X-ray specialistas). Kelis metus jis dirbo, visą laiką pasveidamas ligoninė, neužsiimdamas privačia praktika, ir visi buvo jį patenkinti. Jis, jo žmona ir vaikai buvo šviesaus veido, ir niekas iš jo kolegų bei pažįstamų neįtarė, kad Dr. Johnston būtų negrų kilmės.

Praslinko 7 metai. Vaikai jau lankė mokyklas, ir doktoras nutarė pasakyti jiems, kad jie yra negrai, nors ir šviesaus veido. Vaikai pasakė tą žinią savo draugams, ir po kelių dienų visas miestas žinojo, kad ligoninės radiologas yra negras. Atrodo, kas čia tokiu, bet tarp doktoro ir jo kolegų bei ligoninės vedėjų atstojų kokia tai nematoma siena. Santykiai pasikeitė. Draugai kur tai išnyko.

Kai po to netrukus Dr. Johnston atvyko į Bostoną dalyvauti medicinos suvažiavime, jis čia išgirdo, kad ligoninė jo vieton ieško kito specialisto. Nors ligoninės vedėjas nieko apie tai nesakė, bet Dr. Johnston pasijuto savo vietoje netikras ir padarė su ligonine sutartį, kuri jam leido verstis privačia praktika. Dabar doktoras dalino savo laiką tarp ligoninės ir savo ofiso.

Praslinko dar keli metai. Ligoninė vis ieško naujo specialisto ir neranda. Dr. Johnston nežino, ar jis ilgai ligoninėj bus, ar jam kurią dieną teks pasitraukti. Ligoninė kaltina jį, kad jis "neatlieka savo pareigų," tgi Dr. Johnston aiškinasi,

TARPTAUTINĖ FOTOGRAFIJOS PARODA

San Franciscoje yra surušta tarptautinė fotografijos paroda, kur šito meno mėgėjai, suvažiavę iš 13 kraštų, varžosi už dovanas. Šitas kvintetas užima pirmą vietą tarp tos parodos gražuolių.

JUODOMIS DĖMĖMIS

Juodomis dėmėmis šešėliai nakties Apidengė sodo pilkuosius takus. Nukrito žvaigždutė iš augščio erdvės, Nukrito nuo medžio lapelis bailus.

Juodomis dėmėmis apklojo takus Gauruoti šešėliai nakties.

Taip gaila kažko. . . Tik tai ko—nežinau. Ar žvaigždžių tolių, ar vėlyvų gėlių, Ar lapų, kurie nebūna jau daugiau, Ar taip ko—suprasti visai negaliu. . . Žvaigždžių tolių, ar vėlyvų gėlių, Ko gaila man taip—nežinau.

K. BINKIS.

atstojo jų tikrąsias motinas, kurios jie neteko vaikystėje, arba kurios nepajėgė jų auginti ir mokslinei.

J. Vanagas.

Skirtumas Tarp Juodo ir Balto

Prieš 13 metų į Keene miestelį, New Hampshire valstijoje, atsikraustė tulas doktoras Albert C. Johnston ir pradėjo dirbti ligoninėje, kaip radiologas (X-ray specialistas). Kelis metus jis dirbo, visą laiką pasveidamas ligoninė, neužsiimdamas privačia praktika, ir visi buvo jį patenkinti. Jis, jo žmona ir vaikai buvo šviesaus veido, ir niekas iš jo kolegų bei pažįstamų neįtarė, kad Dr. Johnston būtų negrų kilmės.

Praslinko 7 metai. Vaikai jau lankė mokyklas, ir doktoras nutarė pasakyti jiems, kad jie yra negrai, nors ir šviesaus veido. Vaikai pasakė tą žinią savo draugams, ir po kelių dienų visas miestas žinojo, kad ligoninės radiologas yra negras. Atrodo, kas čia tokiu, bet tarp doktoro ir jo kolegų bei ligoninės vedėjų atstojų kokia tai nematoma siena. Santykiai pasikeitė. Draugai kur tai išnyko.

Kai po to netrukus Dr. Johnston atvyko į Bostoną dalyvauti medicinos suvažiavime, jis čia išgirdo, kad ligoninė jo vieton ieško kito specialisto. Nors ligoninės vedėjas nieko apie tai nesakė, bet Dr. Johnston pasijuto savo vietoje netikras ir padarė su ligonine sutartį, kuri jam leido verstis privačia praktika. Dabar doktoras dalino savo laiką tarp ligoninės ir savo ofiso.

Praslinko dar keli metai. Ligoninė vis ieško naujo specialisto ir neranda. Dr. Johnston nežino, ar jis ilgai ligoninėj bus, ar jam kurią dieną teks pasitraukti. Ligoninė kaltina jį, kad jis "neatlieka savo pareigų," tgi Dr. Johnston aiškinasi,

nepraranda vilties, kada nors išgyti iš to keisto priepuolio.

PIRSTŲ ČIULPIMAS—BLOGA YDA

Kad kuklikai žinda savo nykščius, yra visiems žinoma ir įprastas faktas. Pasivaikęs kuklikus, kiek patalio buvo barėsis su Jursiu, kuris esąs aiškus velnias, vaime praeina. Bet jei ir paugėję vaikai žinda nykščius, tai rodo, kad vaikui ko tai truksta.

Pirštų čiulpimas nėra vien įpročio dalykas. Vaikams jis suteikia tam tikro malonumo. Jiems tai yra savotiška priemonė gauti pasitenkinimą, kurio jie negauna iš aplinkos. Pastebėta, kad daugiausiai čiulpia pirštus tie vaikai, kurie jaučiasi esą nemylimi, tėvų nenorimi, vieniši.

Jeigu pirštų čiulpimas trunka ištisas valandas, jis gali sužaloti beaugančius dantis. Motinos stengiasi vaikus atpratinti nuo pirštų čiulpimo įvairiomis priemonėmis: barimu, mušimu, arba kumštukų apvyniojimu, kad pirštai netilptų burnon.

Daktarai sako, kad geriausias būdas kovoti su pirštų čiulpimu—tai surasti priežastis, dėl ko vaikas taip daro. Vaikui reikia daugiau dėmesio, meilės ir rūpestingumo, tuomet jis neieškos pasitenkinimo pirštų žindime. Kuo vaikas laimingesnis, tuo jis sveikesnis, nes vaikystėje dauguma ligų kyla dėl vaiko dvasinio sutrikimo.

SEIMININKĖMS

Rubarbų ir Braškių Uogienė

Dabar prasidėjo rubarbų sezonas. Rubarbai valgyti yra sveika, nes jie turi vitamino C. Kadangi jie yra rūkštūs, tai juos gera sumaišyti su saldžiomis uogomis, pav. braškėmis (strawberries).

Paimti puodelį braškių, supiaustyti pusiau ar net smulkiau, jeigu uogos didelės, ir kiekvienam puodeliui braškių imti puodelį cukraus. Rubarbus supiaustyti maždaug vieno colio gabaliukais ir taip pat kiekvienam puodeliui rubarbų imti puodelį cukraus. Virinti pamažu, kol pasidarys tiršta košė. Supilti į stiklus ir prieš uždarant leisti gerai atšalti.

Minties nenuveiksi ginklu; bet ją gali nuveikti meile ir prakilnumu. —Spinoza.

NUZUDĘ KUKIKI?

Harrieta Start, 21 metų amžiaus Colby kolegijos studentė, buvo areštuota dėl kukliko nužudymo. Policija rado naująjį lavonėlį dėžėje ant kurios buvo tos jaunos mergaitės vardas ir pavardė.

JUOZAS GRUŠAS

Tikra Komedijs

(Tęsinys) padoriam žmogui už akių. Kitos dienos rytą Laukai. Urbaitis rėkė ir grasino, bet jis pamatė keliu pro jo kaimynus einantį Jursį. Laukai-nus pirmiau gimė, jis pirmas ir įprastas faktas. Pasivaikęs kuklikus, kiek patalio buvo barėsis su Jursiu, kuris esąs aiškus velnias, vaime praeina. Bet jei ir paugėję vaikai žinda nykščius, tai rodo, kad vaikui ko tai truksta.

Pirštų čiulpimas nėra vien įpročio dalykas. Vaikams jis suteikia tam tikro malonumo. Jiems tai yra savotiška priemonė gauti pasitenkinimą, kurio jie negauna iš aplinkos. Pastebėta, kad daugiausiai čiulpia pirštus tie vaikai, kurie jaučiasi esą nemylimi, tėvų nenorimi, vieniši.

Jeigu pirštų čiulpimas trunka ištisas valandas, jis gali sužaloti beaugančius dantis. Motinos stengiasi vaikus atpratinti nuo pirštų čiulpimo įvairiomis priemonėmis: barimu, mušimu, arba kumštukų apvyniojimu, kad pirštai netilptų burnon.

Daktarai sako, kad geriausias būdas kovoti su pirštų čiulpimu—tai surasti priežastis, dėl ko vaikas taip daro. Vaikui reikia daugiau dėmesio, meilės ir rūpestingumo, tuomet jis neieškos pasitenkinimo pirštų žindime. Kuo vaikas laimingesnis, tuo jis sveikesnis, nes vaikystėje dauguma ligų kyla dėl vaiko dvasinio sutrikimo.

Jursys pasaksta ir ima graibytis apie tvorą, kaip girtas. —Nerėkauk čia taip, gausi ir likarną ir nešinkis sau. —Ak, taip! Jis man berną vilios ir dar muštis jis . . .

Jie taip ėmė rėkti ir koliais, kad visoj sodyboj skambėjo jų barnis. Kazys žiūrėjo į juos pro seklyčios langą, taisėsi savo naują kaklaraistį ir šypsojosi.

Kaimynai pykosi ir šnairavosi. Tik vienas Didžiokas, turtingiausias viso kaimo ukininkas, visiems sakdavo: —Meluoja bernas ir tiek. Kiekvienas dėl to su juo ginčydavosi iki sušildamas. Argi jis neskaitytė laiško, ar nematė šimtinių Kazio pinigėlių, brauningo, naujų batų ir apskritai—argi be laiko yra abejoti, kada tiek prisigincyta.

Prieš Kazį visi lenkėsi. Motinos kvietė vaišių, bernai prašė fundyti, o merginos, pamačiusios jį, netyčiomis nusišypsodavo.

Kazys su visais buvo malonus. Jis kiekvienam ką nors žadėdavo, su kiekvienu leisdavosi į derybas, visur teiravosi dvaro centro. Jis gyrėsi užsisakęs mieste brangių patalų ir kostiumų ir užlygęs už tai šešis šimtus litų.

Atsitiko taip, kad Urbaitis ir Šimkui gimė sūnys. Aįšku, abejonės nebuvo dėl krikšto tėvo. Šimkus atbėgo pirmasis ir suspėjo pakviesti, nes jo sūnus gimė keliom valandom anksčiau. Kazys sutiko. Urbaitis atėjo vėliau. Ak, gaila, Kazys esąs jau užimtas.

Argi nusilenks Urbaitis Šimkui! Urbaičio ukis di-deenis, jis ir krikštynas šau-nesnes iškels. Tas Šimkus, Šimkus! Tokie vis užlenda

—Tai, tai . . . paklausiui gaspadinės, gal ji turės. Išėjo ir po valandos atne-še du šimtus litų, nors ir smulkiais supakdytus.

Kai rytą Laukaiciai atsi-kelė, Kazys jau buvo išė-jęs. Ankstyvas, ankstyvas! Kažkas dingtelėjo ukinin-kui į širdį. Ne, tai negali būti, kvailystė taip galvoti: juk tiek pinigų turi. Vis delto . . . (Bus daugiau)

KOREJOS MERGAITĖ

Jauna Pietų Korejos studentė Seulo mieste nori atkelti vartus į užsienio korespondentų buveinę ir pareikšti savo protestą dėl jos tėvynės išniekinimo. Bet kareiviai jos neleidžia.

